

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Samsø Havvind A/S
Museumsvej 1
8305 Samsø

ENERGISTYRELSEN

6. Kontor

J.nr. 6140-0013

Ref. KKH

Den 13. december 2001

Godkendelse af 10 vindmøller på havet øst for Paludans Flak syd for Samsø

Samsø Havvind A/S har med brev af 7. maj 2001 i henhold til §16, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001 om elforsyning ansøgt om tilladelse til opførelse af en havvindmøllepark bestående af 10 vindmøller syd for Samsø med tilhørende kabelforbindelse.

Udbygningen af havvindmøller i Danmark foregår ud fra anbefalingerne i "Havvindmøllehandlingsplanen for de Danske Farvande". Således pågår der i disse år en demonstrationsfase med stor skala projekter. Når sagsbehandlingen af Samsø havmølleprojekt gennemføres, er det med den særlige funktionelle begrundelse, at Samsø i 1997 er blevet udpeget til Danmarks vedvarende energi-ø (VE-Ø). Udvælgelsen af Samsø som VE-Ø skete på baggrund af en konkurrence udskrevet af den tidligere miljø- og energiminister for alle danske øer.

Baggrund

Samsø Havvind A/S ansøgte Energistyrelsen om tilladelse til at gennemføre forundersøgelser for etableringen af en havvindmøllepark ved Samsø ved brev af 21. juni 1999 og supplerende brev af 10. december 1999. Tilladelse til forundersøgelser blev givet af Energistyrelsen den 15. februar 2000.

*Miljø- og Energiministeriet
Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K*

*Tlf. 33 92 67 00
Fax 33 11 47 43
Telex 22 450 energ dk
E-post (X.400):S=ens; P=ens;
A=dk400;C=dk;
E-post (Internet): ens@ens.dk*

Alternative placeringer blev præsenteret på et offentligt møde den 31. august 1999. Ansøgning om godkendelse af projektet af 7. maj 2001 blev sammen med VVM-redegørelsen (vurderinger af virkningerne på miljøet) sat i offentlig høring i perioden fra den 12. maj 2001 til den 20. juli 2001. Høringen har været offentliggjort i en landsdækkende og to lokale aviser og sendt til en række statslige, regionale og lokale myndigheder samt relevante interesseorganisationer.

På baggrund af de indkomne høringssvar ansøgte Samsø Havvind A/S om at parallelforskyde projektet, således at projektet kan placeres øst for Paludans Flak. Den forslåede justering af projektet blev sendt i supplerende høring i perioden fra den 12. til den 28. september 2001.

Projektet.

Møller

Det ansøgte projekt består af 10 møller på i alt mellem 20 og 30 MW, som skal placeres på havet i en nord-sydgående linje 3,8 – 6,5 km syd for Samsø, fra 599.506,00 øst, 6.177.761,00 nord til 599.567,70 øst, 6.175.061,71 nord (koordinat system UTM32/ED50). Linjen af møller placeres således øst for Paludans Flak.

Ejerforhold

Bygherre er Samsø Havvind A/S, som er oprettet af Samsø Energiselskab med henblik på at opføre denne havvindmøllepark. Samsø Kommune vil finansiere investeringen til 5 havvindmøller. Kommunen hæfter alene for de møller, som kommunen ejer. For de øvrige møller er der tegnet private lokale optioner for ca. 4,75 mølle. Parterne bag Samsø Energiselskab er Samsø Kommune, Samsø Erhvervsforum, Samsø Landboforening og Samsø Energi- og Miljøkontor. Disse fire parter har indskudt kapital til oprettelsen af aktieselskabet, Samsø Havvind A/S. Forundersøgelser er dels finansieret af Samsø Havvind A/S, og dels af Energistyrelsens pulje til støtte af nye teknologier til vedvarende energi (havvindmølleprogram med folkelig deltagelse).

Nettilslutning og kabel

Møllerne skal forsynes med en 30 kV transformer. Strømmen (30 kV) føres til land og transformeres til 60 kV, som er det lokale forsyningsselskabs spændingsniveau. Netvirksomheden træffer afgørelse om nettilslutning, jf. § 21 i vindmøllebekendtgørelsen (nr. 187 af 16. marts 2001).

Etableringen af net skal ikke godkendes af Energistyrelsen, idet spændingen er under 100 kV, jf. § 21, i lovbekendtgørelsen nr. 767 af 28. august 2001 om elforsyning. Derimod skal der høres om kablet hos relevante myndigheder i medfør af statens højhedsret over søterritoriet, og der vil som resultat af høringen skulle gives vilkår vedrørende lægning af kablet.

VVM-redegørelsen.

VVM-redegørelsen (vurdering af virkningerne på miljøet) skal sikre, at miljøforhold i og ved området er undersøgt og beskrevet, at miljøpåvirkningerne er overvejet og vurderet på forhånd, og at nødvendige forholdsregler vil blive taget for at beskytte miljøet både i anlægs- og driftsperioden.

I VVM-redegørelsen gennemgås de visuelle påvirkninger fra flere standpunkter, og det konkluderes, at lokaliteten ved Paludans Flak er velvalgt. Sedimentspild i anlægs- og afviklingsfasen vil have en minimal virkning på bund og kystforhold, og driftsfasen vil være uden betydning for bølge- og strømforhold. I VVM-redegørelsen påpeges det, at der er en del skibstrafik, men at møllerne ikke skønnes at give problemer for skibstrafikken, dog skal møllerne afmærkes af søfarts- og luftfartshensyn efter myndighedsanvisninger. Risici for oliespild i anlægs- og nedtagningsfaserne vurderes ikke at være højere end ved anden entreprenørvirksomhed fra skibe. Det er forudsat, at entreprenørskibe vil være indrettet med materiel til opsamling af eventuel spild. Håndtering af spild af olie og andet affald vil indgå i en beredskabsplan, jf. nedenstående vilkår. Fiskeri foregår i ubetydeligt omfang ved Paludans Flak, men mølleparken vil indskrænke fiskeriet i form af opankringsforbud i visse områder, f.eks. langs kabeltracéet. Møllerne skønnes ikke at få negativ effekt på fiskefaunaen. Antallet af fugle knyttet til området er meget beskedent, og ligeledes skønnes risikoen for at fugle kolliderer med møllerne at være beskedent. Vandfugle forudses at vænne sig til møllerne. Det vides ikke, hvordan eventuel afmærkning vil påvirke fuglene, dog skønnes det ikke at have den store effekt, da trækfugle i de fleste tilfælde ikke trækker i dårligt vejr og flyver i større højder end møllerne. Faunasamfundet vil blive påvirket radikalt ved de konkrete mølleplaceringer, især under anlægsarbejdet. Sæler og marsvin vil i anlægsperioden fortrække til andre områder. I driftsperioden vil dyrene tilvænes møllerne, og de kunstige rev (møllefundamenter) kan muligvis forøge fødegrundlaget. Geofysiske undersøgelser har vist, at der kun er en meget lille chance for at støde på fortidsminder ved Paludans Flak såvel som på kabeltracéet.

Nedenfor gennemgås følgende centrale problemstillinger, der fremgik af høringssvar, og vurderinger heraf. Et sammendrag af høringssvarene er vedlagt som bilag.

Høringssvarene omhandlede især følgende centrale spørgsmål:

1. Møllernes placering i forhold til skibskollision, råstof og marinbiologiske forhold.
2. Møllernes placering og højde i forhold til landskabelige og visuelle hensyn.
3. Møllernes afmærkning for flysikkerheden og højden som konsekvens heraf.

Høringssvar og bemærkninger hertil.

Ad 1) Møllernes placering i forhold til skibskollision, råstof og marinbiologiske forhold.

Der har været drøftet forskellige forslag til den konkrete placering af møllerne syd for Samsø. En placering på selve Paludans Flak ville mindske risikoen for skibskollision, idet skibe vil støde på grund, inden de kan ramme møllerne. Denne placering er imidlertid ikke mulig, da Paludans Flak er fredet for råstofudvinding af marinbiologiske hensyn. Placeringen på dybere vand betyder, at møl-

lerne ikke er til gene for rastende fugle, samt at marinbiologiske forhold påvirkes i langt mindre grad end på små dybder. Skibsruter syd og vest om Samsø kunne komme meget tæt på den nordligste mølle, og det blev af Samsø Linjen foreslået at forskyde placeringen 300 m mod syd, hvilket er taget til efterretning. Søfartsstyrelsen tog justeringen af placeringen til efterretning på basis af en uafhængigt udarbejdet risikovurdering af faren for skibskollision ved den nye placering øst for Paludans Flak.

Ad 2) Møllernes placering og højde i forhold til landskabelige og visuelle hensyn.

Århus Amt opfordrede til en forskydning af projektet, på grund af den visuelle påvirkning møllerne havde for herregårdsmiljøet på Samsø, som bl.a. udgør en turistattraktion. De øvrige omkringliggende amter havde ikke indvendinger mod projektet, idet man accepterede den visuelle påvirkning afvejet i forhold til projektets formål. Samsø Havvind A/S ansøgte Energistyrelsen om en forskydning af projektets placering. Denne ansøgning sendte Energistyrelsen i en supplerende høring. Som nævnt ovenfor var denne placering en positiv ændring set ud fra fugle og marinbiologiske interesser og sejlmæssigt acceptabel. Møllehøjden vil endvidere i færre positioner på øen være af betydning, idet møllerne ikke kan ses, eftersom skovbevoksning skærmer udsynet over havet.

Ad 3) Møllernes afmærkning for flysikkerheden og højden som konsekvens heraf.

De forventede afmærkningskrav er beskrevet og vist med figur i VVM-redegørelsen. Dagafmærkningen i form af røde vingspidser er afbilledet på visualiseringen til den supplerende høring. De konkrete afmærkningskrav er ikke fastlagt fra Statens Luftfartsvæsen ved høringsfaserne, idet en myndighedsarbejdsgruppe har behandlet generelle regler for afmærkning af møller med højde på mellem 100-150 m parallelt med sagsbehandlingen af dette projekt. Afmærkningskravene kan have negative konsekvenser for den landskabelige og naturmæssige vurdering af projektet, og derfor kan Energistyrelsen ikke på nuværende tidspunkt give tilladelse til møller på 100 m og derover, før det endelige afmærkningskrav er kendt. Den konkrete stillingtagen til eventuel tilladelse til Samsø Havvind A/S' etablering af møller på mellem 100-120 m må derfor afvente.

Energistyrelsens afgørelse

Energistyrelsen skal hermed i henhold til § 16, stk. 1, i lovebekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001 om elforsyning meddele Samsø Havvind A/S **godkendelse** til den ansøgte etablering af 10 vindmøller med maksimal højde på 99,9 m på søterritoriet øst for Paludans Flak, syd for Samsø, med de nedenfor nævnte vilkår. Energistyrelsen har i sin afgørelse af dette havvindmølleprojekt lagt vægt på, at projektet er funktionelt begrundet ved Samsøs status som vedvarende energi-Ø. Der pågår fortsat sagsbehandling af muligheden for at etablere møller på mellem 100 og 120 m. Denne godkendelse omfatter således ikke etablering af møller på 100 m og derover. Når sagsbehandlingen vedrørende afmærkningskrav er tilendebragt, vil Energistyrelsen træffe beslutning vedrørende eventuel supplerende godkendelse af møller på 100 m og derover.

Såfremt mølleparken får en kapacitet på over 25 MW, skal Samsø Havvind A/S have bevilling af Energistyrelsen efter elforsyningsloven § 10 for at kunne drive møllerne. Der er ikke med denne godkendelse taget stilling til, på hvilke vilkår en sådan bevilling kan udstedes.

Godkendelsen omfatter tilladelse til opstilling af produktionsanlæg.

Samsø Havvind A/S skal inden igangsættelsen af anlægsarbejderne på havet fremsende dokumentation til Energistyrelsen for, at der er etableret en plan for miljøledelse og kvalitetssikring af de aktuelle arbejder. Samsø Havvind A/S skal dokumentere, at arbejderne udføres i henhold til planen og dermed, at nedenstående vilkår overholdes.

Godkendelsen er givet på følgende vilkår:

1. At der opstilles op til 10 vindmøller på havet med en navhøjde, således at forholdet mellem navhøjde og vingediameter skal ligge i intervallet imellem 0,7 og 1,1 det vil sige, med en højde på 99,9 m vil den maksimale vingediameter være 83,25 m.
2. At de enkelte møller skal placeres som vist på kortet vedlagt den supplerende høringen i en nord-syd gående linje øst for Paludans Flak med en indbyrdes afstand på mindst tre gange vingediameteren, det vil sige med koordinater hvor yderste og inderste mølle går fra 599.506,00 øst, 6.177.761,00 nord til 599.567,70 øst, 6.175.061,71 nord. (koordinat system UTM32/ED50).
3. At når detailprojekteringen af kablet foreligger, skal denne tilsendes i 7 eksemplarer til Energistyrelsen, som sender den i stjerne høring, hvorefter vilkårene for tilladelsen til kabelnedgravningen gives.
4. At der til kablet anvendes oliefriske kabler for at forebygge risiko for efterfølgende forurening.
5. At vindmøllerne skal have typegodkendelse i henhold til gældende regler for godkendelse og certificering for havvindmøller.
6. At Samsø Havvind A/S følger Farvandsvæsenets og Kystdirektoratets opstillede vilkår vedrørende afmærkning før, under og efter etableringen, korrekt placering af fundamenter og kabler, underretning af arbejdstidspunkter m.m.
7. At Samsø Havvind A/S følger kommende krav om luftafmærkning, som fastsættes af Statens Luftfartsvæsen.
8. At Samsø Havvind A/S afholder udgifter til afmærkning i forbindelse med sejlads og luftfart.
9. At møllerne fremstår i lysegrå og at konstruktion, udformning, omløbsretning fremstår som en ensartet homogen konstruktion og at alle tekniske installationer placeres diskret i f.eks. mølletårnet.
10. At såvel møllevinger som tårne skal udføres med et glanstal under 30 %.
11. At anlægsaktiviteterne herunder kabelforbindelsen skal foregå på en måde, som ikke påvirker fiskeriet unødigt.
12. At Samsø Havvind A/S tager kontakt til erhvervsfiskerne i området med henblik på at forhandle om eventuel erstatning efter fiskeriloven §§ 76-80.

13. At der i forbindelse med anlæg af fundamenter defineres et arbejdsområde med en radius på max. 200 meter omkring fundamentet hvor uden for koncentrationen af suspenderet materiale i vandsøjlen ikke overstiger 1 mg/l (jf. VVM-redegørelsens oplysninger).
14. At der under gravearbejder i anlægsfasen maksimalt spredes og aflejres et lag sedimenter på 0,05 mm svarende til 50 mg/m², (jf. VVM-redegørelsens oplysninger).
15. At der i forbindelse med momentant støjende anlægsaktiviteter som f.eks. ramning af monopæle eller lignende gennemføres foranstaltninger, som på forhånd advarer havpattedyr, der evt. ville kunne blive berørt.
16. At Samsø Havvind A/S inden driftsfasen tilrettelægger og i driftfasen gennemfører et overvågningsprogram til belysning af om havvindmølleparken har en ledelinieeffekt i forhold til forårs- og efterårstrækkende fugle i området. Forinden iværksættelse af programmet godkendes dette af Energistyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen.
17. At Samsø Havvind A/S inden driftsfasen tilrettelægger og i en længere periode gennemfører et overvågningsprogram til belysning af om etableringen af fundamenterne medfører en væsentlig ændring af den eksisterende udbredelse af bundplanter og dyr i området. Forinden iværksættelse af programmet godkendes dette af Energistyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen.
18. At bygherre er opmærksom på kemikalieloven og miljøstyrelsens lister over skadelige stoffer som det anbefales ikke at anvende, herunder Tributyltin-holdige antifouling maling.
19. At Samsø Havvind A/S koordinerer anlægsarbejderne i forbindelse med opstilling af vindmøllerne med Forsvarskommandoen.
20. At Samsø Havvind A/S skal følge Århus Amts anvisninger i forbindelse med anlægsarbejdet.
21. At et detailprojekt skal forelægges Energistyrelsen forud for anlægsarbejdets påbegyndelse.
22. At Samsø Havvind A/S beskriver, hvorledes vedligeholdelsen vil blive udført, og at dette forelægges Energistyrelsen.
23. At der ikke uden Energistylens godkendelse må foretages væsentlige ændringer eller udvidelse af anlægget.
24. At Samsø Havvind A/S er forpligtet til at vedligeholde anlægget, således at det er i driftsmæssig god og forsvarlig stand.
25. At Samsø Havvind A/S er forpligtet til for egen regning at fjerne anlægget eller resterne heraf inklusive kabelforbindelserne mellem møllerne samt at reetablere den tidligere tilstand i opstillingsområdet bortset fra den del af fundamenterne, der er under havbundens overflade, såfremt
 - ansøgers tilladelse udløber,
 - anlægget ikke vedligeholdes, eller ødelægges,
 - anlægget ikke længere anvendes som vindmøllepark,
 - vilkår for godkendelsen ikke opfyldes eller overholdes,
26. At Energistyrelsen kan fastsætte tidsfrister for opfyldelse af forpligtelserne i vilkår i punkterne 24 og 25.
27. At Samsø Havvind A/S stiller en tilstrækkelig og en af Energistyrelsen godkendt sikkerhed for opfyldelse af vilkår i punkt 25.
28. At Energistyrelsen skal have meddelelse herom, såfremt hele eller dele af anlægget skifter ejer.

29. At en eventuel ny ejer skal opfylde alle vilkår opstillet i godkendelsen.
30. At Energistyrelsen kan stille supplerende vilkår i forbindelse med væsentlige nye miljø- eller sikkerhedsmæssige opståede problemer.
31. At Energistyrelsen forbeholder sig ret til at kræve sikkerhedsmæssigt begrundede ændringer af anlæggene.
32. At arbejdet standses eller tilpasses, så skader undgås, hvis der stødes på vrage af skibe eller dele af samme, oldsager af flint, ben, tak eller træ, eller hvis Samsø Havvind A/S eller entreprenøren bliver gjort bekendt med, at der i anlægsområdet findes interesser af ovennævnte karakter. Fundet og oplysningerne skal herefter snarest meddeles Skov- og Naturstyrelsen eller nærmeste museum.
33. At godkendelsen bortfalder, såfremt projektet ikke er påbegyndt inden 4 år fra godkendelsen er givet.
34. At Århus Amt fører miljøtilsyn i forbindelse med etableringen og driften af havvindmølleparken. Samsø Havvind A/S skal stille søværts transport- og opholdsfaciliteter samt internt transport i anlægsområdet til rådighed.
35. At Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljøet før, under og efter etableringen af havvindmølleparken. Samsø Havvind A/S skal stille søværts transport- og opholdsfaciliteter samt intern transport i anlægsområdet til rådighed.
36. At der i forbindelse med Elektricitetsrådets tilsyn med elsikkerheden, samt Miljø- og Energiministeriets overordnede tilsyn med etableringen og driften af kabelforbindelse mellem møllerne, stilles søværts transport- og opholdsfaciliteter samt intern transport i anlægsområdet til rådighed.
37. At Samsø Havvind A/S skal tåle de kontrolforanstaltninger, som politiet, Toldvæsenet, Søværnet, Fiskerikontrollen eller anden offentlig myndighed måtte foretage for at sikre opretholdelsen af bestemmelserne for etableringen og driften af havvindmølleparken.
38. At Samsø Havvind A/S udarbejder en beredskabsplan for såvel anlægsperioden som driftsperioden, som i god tid inden anlægsarbejdet påbegyndes, fremsendes til Energistyrelsen til godkendelse.
39. At inden anlægsarbejdet går i gang skal Samsø Havvind A/S dokumentere at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet jf. ellovens §16 stk.1 Det skal endvidere fremgå hvilken parter der hæfter for hvilken del af projektet. Energistyrelsen skal godkende at dette vilkår er opfyldt.
40. At denne godkendelse ikke indeholder garanti for de anvendte konstruktioners sikkerhed og stabilitet.
41. Anlægsarbejdet må ikke påbegyndes, før Farvandsvæsenet og Statens Luftfartsvæsen har fastsat krav til afmærkning af de omhandlede 10 vindmøller, hvorefter Energistyrelsen vil tage stilling til, om der er tale om så væsentlige ændringer i forhold til VVM-redegørelsen, at der må gennemføres en supplerende redegørelse. Anlægsarbejdet for møller over 99,9 m må ikke påbegyndes førend højden på møllerne er afklaret.

For godkendelsen gælder i øvrigt, at godkendelse ikke fritager ejeren af anlægget for eventuelt opstående civilretlige ansvar i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse, og at godkendelsen ikke indeholder garanti for de foreslåede konstruktioners sikkerhed eller stabilitet.

Det bemærkes endvidere, at en meddelt godkendelse fortabes, såfremt nogen af de for godkendelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Denne godkendelse vil ikke medføre indskrænkninger i statens højhedsret over søterritoriet eller statens eneret over den eksklusive økonomiske zone.

I henhold til § 13, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001 om elforsyning kræver udnyttelse af energi fra vind på søterritoriet tilladelse fra miljø- og energiministeren. En sådan tilladelse forventes at blive givet med en varighed af 25 år fra idriftsættelse, når der foreligger en redegørelse, der dokumenterer, at alle vilkår i denne godkendelse er opfyldt. Der vil være mulighed for genforhandling af vilkårene for fortsat drift af anlæg. Energistyrelsen skal i god tid inden anlægsarbejdet påbegyndes have fremsendt uddybende informationer herom, jf. vilkår fremkommet ved VVM-proceduren.

Århus Amt er miljøgodkendelses- og tilsynsmyndighed for projektet, jf. miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2, og har ligeledes kompetencen i henhold til lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. bekendtgørelse nr. 975 af 19. december 1986 om dumpning af optaget havbundsmaterialer (klapning), samt i henhold til miljøloven, jf. bekendtgørelse nr. 304 af 14. maj 1991 om støj fra vindmøller.

Denne afgørelse kan i henhold til § 89 og § 89 a, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 767 af 28. august 2001 indbringes for Energiklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen til Energiklagenævnet er udløbet. Klage over en tilladelse har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenavnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Inga Thorup Madsen

/

Kristine Kühn Hove

Bilag:

Sammenfatning af modtagne høringssvar.

Kopi fremsendt til:

Århus Amt, Natur og Miljø, Lyseng Alle 1, 8270 Højbjerg

Samsø Kommune, Langgade 1, Tranbjerg, 8305 Samsø

Skov- og Naturstyrelsen, Haralsgade 53, 2100 København Ø

Farvandsvæsenet, Ovengaden over Vandet 62B, Postboks 1919, 1023 København K

Søfartsstyrelsen, Vermundsgade 38 C, Postboks 2605, 2100 København Ø